

TRIVSEL, TRYGHED OG TRO PÅ NYTÆNKNING HOS DE LOKALE

PIGESPEJDERFÆLLESSKABER

De grønne pigespejdere

Hovedbestyrelsens sammenfatning af
undersøgelse fra Center for Ungdomsstudier,
udarbejdet oktober 2014

INTRODUKTION

Er det tydeligt nok, hvad en pige får ud af at være grøn pigespejder? Hvad tænker ledere hos De grønne pigespejdere om deres egen rolle, og hvordan tiltrækkes ledere fremadrettet? Hvordan forbliver korpset et attraktivt tilbud til piger og kvinder?

Det er blot nogle af de udfordringer og spørgsmål, De grønne pigespejderes skiftende hovedbestyrelser i nogle år har arbejdet med. Et arbejde, der blandt andet har medført, at De grønne pigespejdere har fået en mission, en vision og en strategi.

Spørgsmålene har også optaget korpsets delegeretforsamling, og på baggrund af en henstilling fra delegeretmøde 2012 bad hovedbestyrelsen Center for Ungdomsstudier, også kaldet CUR, udarbejde en lederundersøgelse. I dette hæfte kan du læse hovedbestyrelsens sammenfatning af rapportens centrale konklusioner.

I sidste del af hæftet kan du læse en artikel fra Center for Ungdomsstudier om spejderledernes egne erfaringer med blandt andet at inddrage forældre i spejderarbejdet. Artiklen er skrevet på baggrund af undersøgelsens interviews.

TRYGHED OG TRIVSEL I GRUPPERNE

Størstedelen af lederne er ”opvokset” hos De grønne pigespejdere og føler en stærk tilknytning til korpset. Samtidig er de lokale grupper det bærende element i De grønne pigespejders arbejde.

Generelt er der en høj trivsel og et stærkt fællesskab i grupperne, og den enkelte leder motiveres af det lokale fællesskab. Jo større grupperne er, jo større er oplevelsen af medlemsfremgang. Det betyder dog ikke, at grupper, der oplever fald i medlemstallet, mangler gejst og energi. Hos De grønne pigespejdere er der et unikt frirum for piger og en mobbefri zone, som vi som korpset kan blive bedre til at synliggøre.

Vi kan også blive bedre til at samarbejde på tværs af pigespejdergrupper, række mere ud til samfundet og sætte flere ord på, hvad man får ud af at være grøn pigespejder.

NETVÆRK TILTRÆKKER, OG RELATIONER FASTHOLDER

Størsteparten af lederne synes, at de lykkes med at tiltrække nye medlemmer. Nye spejdere kommer primært med i gruppen, fordi de kender andre pigespejdere. Derudover er velfungerende samarbejde med skoler, SFO og lokale medier et plus.

Omkring 4. klasse begynder det at blive svært at få nye piger med. Der er mange fritidsaktiviteter at vælge imellem, og børn bestemmer ofte selv, hvad de gerne vil gå til. Hvis man er den eneste pige fra klassen, der er spejder, er det vigtigt, at der er nogle stærke relationer, der kan være med til at fastholde en.

Derudover forsøger mange grupper at fastholde spejderne ved at udfordre dem og tilbyde dem attraktive aktiviteter.

Dog er der også en betydelig gruppe ledere, der fortsat savner konkrete bud på, hvordan man kan fastholde spejderne. Her peger undersøgelsen på, at der både over for spejderne og deres forældre i højere grad kan sættes ord på, at spejderarbejdet er værdibaseret.

De fleste ledere har et godt kendskab til De grønne pigespejders mission om at gøre piger og kvinder i stand til at udvikle og udnytte deres fulde potentiale, og de oplever, at deres gruppe arbejder med værdier, der tager afsæt i missionen.

Mange grupper har derfor fokus på at rykke spejdernes grænser, men kunne ifølge undersøgelsen også fokusere mere på, at man som spejder skal "række ud" og tage medansvar for det bredere samfund.

DET ER SVÆRERE AT SKAFFE LEDERE END NYE MEDLEMMER

Lidt over halvdelen af lederne oplever, at lederhvervning er en udfordring, og derfor er det noget, de fleste grupper arbejder aktivt med. Generelt er det især de unge medlemmer i grupperne, der bliver opfordret til at tage lederansvar.

Ikke mindst de små grupper oplever lederhvervning som en stor udfordring. Undersøgelsen peger på, at De grønne pigespejdere kan blive bedre til at arbejde mere målrettet med også at finde ledere "udefra", det vil for eksempel sige forældre.

Her skal vi være opmærksomme på, at forældre, der påtager sig en lederrolle, kan have brug for en introduktion til, hvad spejderlivet går ud på. En sådan introduktion til det betydningsfulde i spejderarbejdet er også vigtig, for at lederrollen ikke bliver en "sekundær" aktivitet for nye ledere.

Sammenlignet med andre frivillige bruger spejderledere relativt få timer i ugen på spejderarbejdet, og derfor er der også en risiko for, at man hurtigt skærer spejderarbejdet væk, hvis man får travlt med andre gøremål. Her viser forskning, at de fritidsaktiviteter, der har den laveste mødefrekvens, også har det højeste frafald. Jo mere tid man bruger, desto bedre fastholdes man altså i spejderarbejdet.

UDFORDRINGSMÆRKERNE ER ET HIT

Lederne giver stor ros til korpsets udfordringsmærker, og grupperne er generelt gode til at bruge det materiale, der kommer. Derudover er selve det at udfordre spejderne en udbredt praksis i grupperne. Knap halvdelen af lederne efterlyser dog endnu mere aktivitetsmateriale, gerne omhandlende basisfærdigheder og klassiske spejderfærdigheder.

Undersøgelsen viser, at aktivitetsudbuddet hos De grønne pigespejdere spænder bredt. Spejderliv i byområder adskiller sig fra spejderliv på landet, både når det gælder form og indhold. Derfor kan der også være forskel på, hvad henholdsvis byspejdere og spejdere på landet med fordel kan sælge sig selv på.

KURSUSTILBUD TILGODESER MEST DE UNGE

Særligt Unglederkurserne til de unge ledere er velbesøgte, og mange af deltagerne på Ungleder får lederansvar hjemme i gruppen. Derudover får Unglederdeltagerne styrket deres netværk i korpset.

Selv om de ældre ledere oplever, at kurserne først og fremmest har de unge ledere som målgruppe, er de overvejende tilfredse med de øvrige kursustilbud, og kun de færreste af dem går rundt og efterlyser kurser.

De oplever ikke nødvendigvis selv et behov for at tage på kursus, enten fordi de mangler tid og overskud, kurset ikke rammer deres niveau, eller de hellere vil bruge tiden på fællesskabet med de andre ledere og spejdere hjemme i gruppen.

LEDERNE ER OPTIMISTISKE OM FREMTIDEN

Fastholdelse, fastholdelse og fastholdelse er det gennemgående tema, når lederne skal beskrive, hvad de oplever som den største udfordring.

Alligevel er mange ledere positive og optimistiske, når det gælder De grønne pigespejders fremtid.

Næsten halvdelen af de adspurgte ledere tror på, at De grønne pigespejdere fem år frem i tiden "er en organisation, der har formået at nytænke indhold, aktiviteter m.v."

Næsten alle ledere oplever det tættere samarbejde med andre spejderkorps som en mulighed, særligt når det gælder om at få inspiration og dele erfaringer med hinanden.

Selv om det kan være svært at fastholde spejdere og tiltrække nye ledere, er der blandt de lokale ledere en lang række ildsjæle, der tror på De grønne pigespejders mission om, at vi skal gøre piger og kvinder i stand til at udvikle og udnytte deres fulde potentiale i det særlige frirum, der er unikt for vores korps.

FAKTA OM CENTER FOR UNGDOMSFORSKNINGS UNDERSØGELSE

- ✚ Undersøgelsen er udarbejdet af CUR – Center for Ungdomsstudier.
- ✚ Rapporten udkom i juni 2014.
- ✚ Ledere fra alle regioner har deltaget i undersøgelsen.
- ✚ 394 har besvaret udsendte spørgeskemaer.
- ✚ 26 ledere har deltaget i interviews.
- ✚ En gruppe pejdere og en gruppe forældre er blevet interviewet.

HVORDAN INDDRAGER VI FORÆLDRE NOGET MERE?

En ny lederundersøgelse i De grønne pigespejdere peger blandt andet på vigtigheden af at inddrage forældre noget i forhold til at rekruttere nye medlemmer og nye ledere. Nogle spejderledere deler i artiklen ud af deres erfaringer.

Af Kirsten Grube, Center for Ungdomsstudier (CUR)

Hvordan får vi flere medlemmer?
Hvordan får vi nye ledere? Det er nogle af de spørgsmål, mange grupper i De grønne pigespejdere ønsker at få svar på.

Et af de mange måder, det kan lykkes på, er ved mere aktivt at inddrage forældre noget mere. En ny undersøgelse blandt knap 400 ledere ser nærmere på nogle af de erfaringer, grupperne har gjort sig rundt omkring i landet. Her viser det sig, at noget af det, der har den allerstørste virkning, er at tydeliggøre og synliggøre over

forældrene, hvad spejderarbejdet går ud på.

Spejderarbejdet er indforstået

Et af hovedudfordringerne er, at det for forældrene ikke altid står soleklart, hvad spejderarbejdet går ud. Og da slet ikke, hvis man som forælder ønsker at indtræde som leder. Nogle ledere fortæller om, hvad de godt kunne tænke sig at blive bedre til som gruppe:

"At forklare dem, der ikke er indviede, hvordan tingene hænger sammen. Jeg havde en periode, hvor forældre var ledere med mig. Det fungerede ikke ret godt. Måske fordi det, vi laver, bliver alt for indforstået. Også i forhold til, hvad pigerne får ud af det. Jeg er

ikke i tvivl om, hvad det er, men hvis jeg skal fortælle andre det, så bliver det lidt bøvlet.”

TYDELIGGØRELSE AF 'FRIRUMMET'

Hvordan kan spejderarbejdet blive mindre indforstået? Noget af det, man arbejder på, er at tydeliggøre 'frirummet'. Lederne hos De grønne pigespejdere omtaler ofte spejderarbejdet som et frirum for pigerne – men hvad vil det egentlig sige i praksis?

Når vi spørger lederne, fortæller de om, at det er langt nemmere at målrette aktiviteterne og få pigerne hurtigt på banen, når der kun er piger. Samtidig undgår man 'spillet mellem kønnene' – til spejder behøver man ikke imponere drengene, og det gør ikke noget, hvis man får noget mudder på tøjet.

Men frirummet bliver også synligt på andre måder. Hos De grønne pigespejdere mobbes man ikke. At være pigespejder er at blive en del af et struktureret frirum, hvor man kan få et

tiltrængt pusterum fra spillereglerne i klasserne. Og så fortæller spejderne om, at man til spejder må få lov til at prøve nogle af de ting, man ikke må prøve andre steder. Og det er noget forældrene lægger mærke til. En far fortæller om sin datter, der har gået til spejder i et par år:

”Jeg kan mærke, at hun ikke bare bryder grænser, når hun er til spejder, men at hun også afprøver nye grænser derhjemme og bliver bedre til at sige fra over for det, hun ikke har lyst til. Jeg kan virkelig mærke, hun trives.”

AT SÆTTE ANLEDNINGERNE I STRUKTUR

Historier om, hvad frirummet betyder i praksis, skal fortælles igen og igen. Ved enhver anledning, der byder sig i forhold til forældregruppen. Nu kan det godt være ret ressourcekrævende at skulle tænke i de anledninger – det handler derfor om at sætte anledninger i struktur. Forældre fortæller i undersøgelsen, at noget

af det, der påvirker deres eget engagement og lyst til at fortælle om spejderlivet til andre er, at de for det første er med til en info-aften, hvor de introduceres til spejderarbejdet, herunder værdier og aktiviteter, og at de får svar på spørgsmålet: 'Hvad vil vi med jeres børn?', for det andet at de bliver løbende informeret om aktiviteterne på mail eller Facebook, og for det tredje, at de får lov til at være med til nogle spejdermøder og selv afprøve aktiviteterne, være med på et løb eller lignende.

TRIVSEL OG FÆLLESKAB ER VIGTIGT FOR FORÆLDRE

Man mobbes ikke hos De grønne pigespejdere. I det hele er taget er trivsel og fællesskab altafgørende for forældrene – for spejderne selv er det lige så vigtigt, at de også lærer noget.

En spejderleder fortæller om, hvordan

tillid og trivsel over tid har medført et særdeles godt forhold til forældrene:

"Vi har gjort os en del benarbejde i forhold til forældre. Jeg har snakket med de børn, der har det svært – og deres forældre. Det bygger en masse tillid op. Det er meget det, vi lever på."

Tillid og klar kommunikation kan resultere i mund-til-mund-rekruttering:

"Jeg gør også meget ud af forklare forældrene, hvis de ikke helt ved, hvad et arrangement går ud. Det handler også om, at de yngste kommer hjem og fortæller deres forældre, hvor glade de er for det, vi laver. Det fortæller de også videre til andre forældre. På den måde kom der rigtig mange nye. Vi blev nødt til at oprette venteliste."

INTRODUKTION TIL NYE SPEJDERLEDERE

Det er en udfordring at få nye medlemmer gennem mund-til-mund-rekruttering – endnu vanskeligere er det at indlemme helt nye spejder-

ledere i arbejdet. En leder forklarer nødvendigheden af, at man introducerer til livet som spejderlivet:

"Når man er ny, er det vigtigt, at man får forklaret, hvilke ting man typisk arbejder med som spejderleder. Inden for det kunne man lave dét, dét og dét. Det findes faktisk ikke nu."

Andre ledere fortæller om, at nye ledere udefra forholder sig famlende over for opgaven som spejderledere, og det derfor for nogen er nærliggende at stoppe igen.

Hvad kan gøres? En gruppe har – på opfordring af regionen – udarbejdet en nøje beskrivelse af, hvad deres arbejde går ud på. Beskrivelsen omfatter:

Mål for pigerne: Udvikling, selvindsigt, udfordring, læring gennem leg.

Målsætninger: Vi respekterer hinanden, vi har tid, vi udfordrer, vi tager ansvar, vi udvikler os, vi har det sjovt.

Årshjulet: Hvad sker hvornår? Alt fra fælles arbejdsdage, ledermøder til pastagudstjenester.

Beskrivelse af lederopgaver og arbejdsfordeling.

Hvad gør vi, når der kommer en ny?

En sådan beskrivelse inspirerer dels nuværende ledere og er dels med til at introducere f.eks. forældre, der gerne vil være nye ledere til spejderlivet. På den måde vil spejderlivet fremstå mindre indforstået, og det vil være nemmere at gå i gang med et givent møde og de forskellige aktiviteter.

Hvis du har
fået lyst til at læse
hele den 36 sider
lange rapport, kan
du finde den på
[www.pigespejder.dk/
ledernet](http://www.pigespejder.dk/ledernet)